

1 Juā

Ymā we 'gā 'i "Juā 'ga 'awa ka'arana kwasiari" 'gā 'i rakue. Nokwasiari agawewi 'ga wera 'awa ka'aran are. A'etea 'gā e'i "Juā 'ga remikwasiarerā futat", e'i 'gā jupe. Juā 'ga Jejui 'ga remimū'efera.

"Pēporomutat ki pejejuee", e'i 'ga ikwasiaa imonou Jejui 'ga rerowiaara 'gā nupe. Janeruwarete 'ga 'Agesagea ikwasiarukaa 'ga upē rakue. A'eramū 'ga ikwasiaa imonou 'gā nupe rakue.

Janeruwarete 'ga kwaawukaat

¹ Ka'arana je akwasiat imonou pē nupe. Jarejeupe Jarejuwarete 'ga kwaawukaara 'ga ree je ikwasiari. Kristu 'ga ree je ikwasiari. Oje'ega rerowiaaramū 'ga jane mogyi ojepyri nakwaparimū rūi. Okoeteete ma'ea Kristu 'ga. Ymā te 'ā 'ga rekoi, ywy apoe'emaewe Kristu 'ga rekoi rakue. A'ere ore 'awa ywy pe 'ga rekoramū ore 'ga resagi orojeau ikue. Orowyka 'ga pir are ikue. 'Ga je'ega ore enupa ikue. Aipoa ore oromome'u pē nupe. ² Ymā we te 'ā 'ga rekoi rakue. 'Awamū aje 'ā 'ga ruri 'awa ywy pe ojesaukaa ore ikue. A'ea ore oromome'u pē nupe. Ymā we futat te 'ā 'ga rekoi Jarejuwarete 'ga pyri aetywe'emaewe rakue. A'ere 'ga 'awamū 'ga jesaukari ore ikue. ³ A'e resakawera ore oromome'u pē nupe. Orojemienuwera nanē ore imome'wau pē nupe nū. 'Ga rerowiarukaawamū ore imome'wau pē nupe. A'eramū pēē pejejemuja Jarejuwarete 'ga ree ore pyri, 'ga ra'y rarete 'ga Jejui Kristu 'ga ree 'jau.

A'eramū jane jarejemogyau 'ga ree etee futat jarejea mÿina. ⁴ A'eramū je 'agamū ikwasiaa ka'aran are jarejemuorypawamū.

'Ara renyfuga 'jawewat

⁵ Jejui 'ga je'ega ore enupa ikue. Ma'eramū 'ã ore orojeupe 'ga 'eawera mome'ui pẽ nupe. Aipo 'jau 'ga imome'wau oree ikue. "Janeruwarete 'ga esagesage. Nitywi futari 'ga mama'e tywera pyu. 'Ara renyfuga 'jawe te 'ga. Nitywi futari ypytuna 'ga pyri", 'jau 'ga imome'wau oree ikue. ⁶ 'Gã amū te nipo "Je Jarejuwarete 'ga remiayuwa", 'jau futatee. A'ere nipo aipo 'jara 'gã nekoi ypytunimū wata ma'e 'jowe. 'Gã nuetygi mama'e tywera apoa. A'e 'gã o'meramū te 'gã 'i. Na'ga remiayuwa rũi aipo 'gã. Nuenuwi 'gã mama'e a'jea. Nuapoi 'gã Jarejuwarete 'ga remifutar imū mama'ea. ⁷ Ku'jywa 'ga 'ara renyfuga 'jawe futat. Nuapoi 'ga mama'e tywera. Mama'e esagea etee te 'ga wapo. 'Ga 'jawe jarejemogy re jarejekoty'aa esage etee jarejuee. Oje'jawe jane jemogy re 'ga wa'yra 'ga, Jejui Kristu 'ga ry pyu jane pireita akou, janetywera moia akou jane wi.

⁸ "Je najetywi tetywera pyu" 'jaramū jane jare'meramū Jarejuwarete 'ga upe. Jarejemoryteeu jane tee futat. Aipo 'e re mama'e a'jea apowe'em. ⁹ A'ere ojeupe jaretywera jane imome'uramū, Janeruwarete 'ga imoiri jane wi, jane katu'oka. U'eawer imū etee futat 'ga janetywera moia jane wi. Namama'e tywera apoara rũi te 'ga. Mama'e esagea etee futat 'ga ree. A'eramū 'ga janetywera moia jane wi. "Epe'a jetywera je wi", ojeupe jane 'eramū 'ga imoiri jane

wi. ¹⁰ Najuejue etee futat aetyweramū. Nokoi futari ae mū itywere'emamū. “Je najetyweri” 'jaramū ae Jarejuwarete 'ga 'me are ako ma'eramū te ae poromū. 'Ga futat 'ã e'i rakue: “Nepētywi futari pēē mū pejetywere'ema pyu”, 'jau 'ga 'ã rakue. A'eramū ae “je najetyweri” 'jaramū Jarejuwarete 'ga 'me are jarejemogyau. 'Ga je'ega rerowiare'emamū te ae poromū ae 'i.

2

Kristu 'ga jane poaa

¹ Pēē 'ã jejeuwa 'jawe jee. A'eramū je ka'arana kwasiaa pē nupe mama'e tywera apo awi pē moiawamū. “Au'je mama'e tywera apo re” 'ea je ikwasiaa ka'aran are imonou pē nupe. A'ere jane mama'e tywera jane iaporamū Jejui Kristu 'ga je'egi 'Uwarete 'ga upe jane ree. “Aipo 'ga je rerowiaara 'ga. Mama'e tywera 'ga wapo. A'ere 'ga nopoiri futari jane rerowiar awi. A'eramū ki eta'waramū etee e'ÿina 'ga upe”, 'jau 'ga 'Uwarete 'ga upe oje'ega rerowiaaramū jane ree. Jejui 'ga 'ã naitywet ma'ea rūi. Esage ma'e 'ga te. ² 'Ga futat 'ã janetywera mepyau 'Uwarete 'ga upe janne. Amanūmū janetywera 'Uwarete 'ga upe jane wi imoiawamū. A'ere 'ga najanema'e etee rūi janetywera mepy. Ywy pewaramū janetywera juejue futat 'ga omepy.

³ Jarejuwarete 'ga je'ega renuw ire jane a'jea futat 'ga remiayuwa. 'Ga remiayuwaretea 'ã jane 'ga je'ega renuparamū. ⁴ 'Gā amū nipo 'jau, “Akwaap je Jarejuwarete 'ga”, 'jau. A'ere aipo 'jara 'ga o'meramū te 'ga 'i Jarejuwarete 'ga je'ega

renuwe'em ire. I'me ma'eramū te ae poromū ae 'i akou. ⁵ 'Ga je'ega renuparamū jane 'ga futaa a'jea futat. A'eramū te ae a'jea futat ae 'i. "Je Jarejuwarete 'ga remiayuwa futat", 'jau jane. ⁶ Aipo 'jaramū ki mama'e esage etee peapo, Jejui Kristu 'ga 'jawerimū etee futat.

Pēporomutar iki pejejuee

⁷ Tejekoty'aawamū pē nupe je ka'arana kwasiari Jarejuwarete 'ga je'eg are. "Pēporomutar iki pēē pejejuee. Pejejuka esage ki pejejuee", 'jau 'ga rakue. Na'awamue rūi te 'ga 'ã aipo 'ga 'i janee rakue. Jejui 'ga rerowia ypy we futat te 'ã pejemu'e aipo are rakue. A'eramū pēē aipo 'ga 'eawera kwaapa pejejemogyau. ⁸ Aipoa morogyta are je ka'arana kwasiari pē nupe. A'ere aipoa morogyta ymanera jemu'jagi morogyta yau 'jawe. Jejui 'ga aipoa morogyta are jane mu'eramū morogyta yau 'jawe futat janee. Jejui 'ga a'jea futat iporomutat jane ree. A'eramū ki jane 'ga 'jawe futat jareporomutaramū jarejuee. A'eramū nipo jane resakara 'gā 'jau, "A'jea futat Kristu 'ga 'ea ra'e", 'jau nipo 'gā. 'Ga rure'emamū 'ã janeyppy 'gā weapyoe'emamū 'ga ree rakue. A'ere ako 'ga ruri jane mueapyou ojee ikue. Janereapyoe'em awi jane mueapyou ikue. Sā'ã jay renya yptytuna mojesa'gia numiamū. A'ere 'ã nomojesagi katu. Nan tee futat ako janeyppy 'gā neapyo'iramū etee Jarejuwarete 'ga je'eg are rakue. Jejui 'ga te ajee 'ã 'ut 'ara renyfuga 'jawe mama'e kwaawukaa katu katu janee, Jarejuwarete 'ga kwaawukaa janee. Jay reny 'jawewar awi jane mū'jāu 'ara renyfuga pype jane monoara 'jawe.

9 'Gā amū nipo 'jau, “je 'ara renyfuga pypewara futat”, 'jau nipo 'gā. A'e reewi nipo 'gā niporomutari opytuna 'gā nee. A'eramū jane aipo 'gā kwaapa. Aipo 'gā yptytunaiwa pypewara futat. Poromū o'meramū. **10** Optytun are iporomutat ma'eramū te ae 'arimū wata ma'ea. Nitywi futari mama'e tywera pyu, jarejomote'aawa pyu Jarejuwarete 'ga upe. **11** A'ere ae opytuna 'gā nee iporomutare'emamū ae yptytunaiwa 'jawewara pype wata ma'ea. Yptytunaiwa pype wata ma'eramū ae awawa kwaape'ema. Yptytunaiwa esaukare'ema ae upe. Eae'ema 'jawe ae mogyaukaa.

12-14 Pēē 'ã jejeuwa futat. Peenuw esage ki jeje'ega. Jejui Kristu 'ga ree 'ã 'ga Ruwarete 'ga pētywera moia pē nui pē katu'oka pē mogyau 'awamū. Jarejuwarete 'ga 'ã pēē ikwaapa. A'eramū je ka'arana kwasiaa pē nupe.

Sawa'eramū pē nupe nanē je ka'arana kwasiari nū. Ywy apoe'emaewe Ako ma'e 'ga pekwaap pejejemogyau rakue. A'eramū je pē nupe nanē ka'arana kwasiaa nū.

Kunumīmet. Kūjāmet. Jejui 'ga perowiat pejejemogyau. A'eramū 'ã pēē mama'e apowe'em mama'eukwaawa 'wyriara remifutar imū. Jejui 'ga pājē mū pejejepojekau mama'eukwaawa 'wyriara remiayuw awi. Jarejuwarete 'ga je'ega renupa pejejemogyau. A'eramū pēē mama'e apou'jape'ema mama'eukwaawa 'wyriara je'eg imū. A'eramū je ka'arana kwasiaa imonou pē nupe.

15 Jarejuwarete 'ga ree iporomutare'ema 'gā 'ja'jawe ete kasi pēē pejemogy ne. 'Gā nemifutara kasi pefutar ine. 'Gā nemifutar

are pejejea mÿine'ema. Jarejuwarete 'ga ree iporomutare'ema 'gã 'jawe tee mama'e apo re pẽ̄ nanẽ nepẽporomutari Jarejuwarete 'ga ree ne. ¹⁶ Jarejuwarete 'ga ree iporomutare'ema 'gã mama'e tywera apo are etee ifuewet ajemogyau. Mama'e tywera resag ire 'gã aipo futaa. A'eramũ futat ojerowiaraipa ajemogyau wemiapo a'wyre'em are etee futat. A'ere naJaneruwarete 'ga remifutara rũi aipoa. 'Ga ree iporomutare'ema 'gã nemiaipoa te poromũ. ¹⁷ A'ere nipo anure Janeruwarete 'ga werowiare'ema 'gã nemiaipofera mateepapa etee. 'Gã nemifutara nanẽ nipo 'ga imateepapa etee 'gã nui nũ. A'ere jane Jarejuwarete 'ga remifutar imũ etee mama'e apoaramũ nipapawi. 'Ga pyri te jane oi jarejemogyau jareku'iramũ nakwaparimũ rũi futat.

Jejui 'ga ree iporomutare' emarete

¹⁸ Kunumĩmet. Kũjãmet 'jau. Jeje'ega ki peenup. Anurenure'i nipo mama'e teepap katu katuramũ. Peenup futat 'ã Jejui 'ga ree iporomutare' emarete 'ga rera rai'i. "Anurenure'i nipo Jejui 'ga ree iporomutare' emarete 'ga ruri", 'jau 'gã imome'wau pẽ nupe. A'jea futat 'gã 'ea. 'Awamũ miämũ kwaiwete Jejui 'ga ree iporomutare'ema 'gã jemogyi. A'eramũ 'ã jane a'e are ikwaapa "owaẽm ja'wyja'wy ywy mateepaawa upe ra'e" 'e kwaapa. ¹⁹ Jejui 'ga ree iporomutare'ema 'gã awau ojepe'au muku jane wi. Najane pyri 'ga ree iporomutat ma'e 'gã nũi tãmẽjẽ futat. Jane pyri 'ga ree oporomutar ire amunipo 'ã 'gã nojepe'ai jane wi. Jane wi 'gã ooa 'gã jepe'aa 'gã okwaawukat janee.

A'eramū jane 'jau jarejaupe: “Najane pyri 'ga ree iporomutat ma'e 'gā nūi tāmējē futat 'gā”, 'jau jane jarejaupe.

²⁰ Jejui Kristu 'ga 'Uwarete 'ga 'Agesage mua pē nupe rakue, pē mu'jawamū rakue. A'eramū pēē mama'e a'je kwaapa, Jejui 'ga mome'u a'jea futat. ²¹ Pēē 'ā Jejui 'ga ree mama'e a'jea porogyta pekwaap. A'eramū je ka'arana kwasiaa pē nupe. “Nepekwaawi”, 'jawe'em je ikwasiaa pē nupe. Jejui 'ga mome'ua a'jea futat pēē ikwaapa. Mama'e a'je kwaaparamū ae mama'e a'jea etee futat imome'ui ajaupe. Nai'me ma'eramū rūi ae morogyta esage mome'ui.

²² Awÿja te i'me ma'ea? “NaJejui 'ga rūi Janeruwarete 'ga remimurera” 'jara 'gā te poromū e'i i'me ma'eramū. Jejui 'ga ree iporomutare'ema 'gā futat poromū. 'Gā nuerowiari futari Jarejuwarete 'ga je'ega, 'ga ra'yra 'ga je'ega nanē nū. ²³ “NaKu'jywa 'ga rūi Jejui 'ga Ruwaretea” 'e rerowiaara 'gā naJarejuwarete 'ga remiayuwa rūi ajemogy. A'ere “Jejui 'ga Jarejuwarete 'ga ra'yratea” 'e rerowiaara 'gā a'jea futat Jarejuwarete 'ga remiayuwa.

²⁴ Jejui 'ga je'ega renupa ypy we futat 'ā pēē 'ga rerowiaa rai'i. Aipoa morogyta ki a'jea futat perowiat pejejemogyau. Aipoa morogyta a'jea futat perowiat pejemogyramū, Janeruwarete 'ga ree pejejemuja a'jea futat. 'Ga ra'yra 'ga ree nanē pejejemuja nū. ²⁵ Ymā we futat 'ā Kristu 'ga 'i oreo ikue: “Tomogy pēē orojepyri nakwaparimū warāu rūi”, 'jau 'ga oreo ikue.

²⁶ 'Gā amū nipo awau pē pyri o'meramū pē

nupe. “Tamomoirukat 'gā Jejui 'ga rerowiar awi 'jau kwy”, 'jau 'gā ojeupe. Aipoa 'gā nee je ka'arana kwasiari imonou pē nupe. ²⁷ A'ere Jejui 'ga 'Uwarete 'ga 'Agesage muri pē nupe. A'eramū 'ga 'Agesagea pē mu'jara. A'eramū ki pēē mū moromu'jara futaru'jape'ema. 'Ga 'Agesagea a'jea futat pē mu'e mama'e a'je are. Ni'mei futari 'ga 'Agesagea. A'eramū ki pēē 'ga 'Agesagea pejemu'e renupa katu katu. A'e renupa pēē pejejemuja Jejui 'ga ree.

²⁸ Kunumīmet, kūjāmet 'jau. Jejui 'ga ree etee ki pejemujat. A'eramū pēē anure 'ga ruramū pejenosōue'em pejewau 'ga repejāna. Mama'e tywera apo re pejenosī 'ga rowase pejewaw ipe ne.

²⁹ Sikwaap jane 'ga jarejemogyau. “Jejui Kristu 'ga esagesage. Nuapoi 'ga mama'e tywera” 'ea jane ikwaapa. A'eramū “ae mama'e tywera apoare'emamū Janeruwarete 'ga ra'yramū futat ajemogyau” 'ea nanē jane ikwaapa nū.

3

Jejui 'ga rerowiaat

¹ Pēnea'ar iki “Janeruwarete 'ga iporomutat jane ree” 'e are. A'eramū 'ga wa'yra 'ga Kristu 'ga rerowiaaramū 'jau janee: “Jera'yra pēē”, 'jau. A'ere Janeruwarete 'ga rerowiare'ema 'gā nokwaawi 'ga. A'eramū 'gā “Jejui 'ga rerowiaara 'gā Janeruwarete 'ga ra'yra futat” 'e are weapyoe'emamū. ² A'ere 'ā pēē jejekoty'aawa. Jeje'eg are ki peapyaka. A'jea futat a'e je pē nupe. 'Awamū futat 'ā jane jemogyi Jarejuwarete 'ga ra'yramū. Maran sipo 'ga jane rerekoi, sa'e te aje

'ã jane. Nikwaawi we jane aipoa. Esage te nipo 'ea etee aje 'ã jane sikwaap. Anure te nipo jane Jejui 'ga ruramũ jane 'ga resagi. "Nan tāmējē pa 'ga ra'e", 'jau nipo jane 'ga resaka. A'eramũ te nipo "jane jemogyi 'ga 'jawe katu katu" 'ea jane sikwaap. ³ A'eramũ nipo jane 'ga rapesakaramũ juejue jarepoia jaretywer awi jarejekatu'oka. Jejui 'ga re'ã mama'e tywera pyu otywe'emamũ futat. A'eramũ jane 'ga rapesakaramũ jarepoia mama'e tywera apo awi.

⁴ Mama'e tywera apoara 'gã Jarejuwarete 'ga je'ega rerowiare'ema futat ajemogyau. Aipo 'gã futat itywet Jarejuwarete 'ga upe. 'Ga je'ega renupare'ema 'gã itywetywet 'ga upe. ⁵ "Au ywy pe ako Jejui 'ga 'ua aetywera moiawamũ ikue" 'ea jane ikwaapa. Nitywi futari mama'e tywera 'ga ree. ⁶ A'eramũ jane 'ga ree ojemujat ma'eramũ jarepoia mama'e tywera apo awi. Mama'e tywera apo awi ipoire'ema 'gã na'ga remiayuwa rûi. Nokwaawi 'gã 'ga.

⁷ Kunumĩmet. Kūjāmet 'jau. Perowiat kasi i'me ma'e 'gã ne. "Jejui Kristu 'ga esagesage" 'jaramũ ae 'ga rerowiaramũ futat. Mama'e esagea etee futat iapou. Aipo 'gã wesageramũ Jejui 'ga 'jawe. ⁸ Mama'e tywera apoara 'gã te aje 'ã nia'wyri futari 'ga upe. Mama'eukwaawa 'wyriara remiayuwa futat 'gã. Iypy we futat 'ã mama'eukwaawa 'wyriara mama'e tywera etee futat iapoi akou rakue, ywya Janeruwarete 'ga iapoypyrauwe rakue. A'ere 'ã Janeruwarete 'ga ra'yrarere 'ga ruri mama'eukwaawa 'wyriara pâjẽ pojekau jui. A'eramũ 'ga ifuakara muapap jui.

Mama'eukwaawa 'wyriara remia poa mateepapa nanē 'ga ruri nū.

⁹ A'era mū wa'yramū ae rekoramū Janeruwarete 'ga U'agesage mua ae upe. A'era mū Jane jarepoia mama'e tywera apo awi. Wa'yramū 'ga Jane mogyi. A'era mū Jane a'era mū mama'e tywera apou'jape'ema jarejemogyau. ¹⁰ Jarejuwarete 'ga ra'yramū jarejemogya Jane sikwaap. Mama'eukwaawa 'wyriara remiayuwa 'gā jemogya nanē Jane ikwaapa. Mama'e tywera apoara 'gā, ajuee iporomutare'ema 'gā. Mīmera 'gā mama'eukwaawa 'wyriara remiayuwa futat. NaJaneruwarete 'ga ra'yra rūi 'gā.

Pēporomutar iki pejejuee

¹¹ Peenup futat 'ā Jejui 'ga 'eawera, “pēporomutar iki pejejuee” 'ea 'ā pēē enupa futat. 'Ga rerowia ypy we futat 'ā pēē aipo 'eawera renupa rakue. ¹² Kaī 'ga 'jawe kasi sajemogy ne. Mama'eukwaawa remiayuwa futat aipoa kūima'e 'ga, Kaī 'ga rakue. A'era mū 'ga wewirera 'ga, Apeu 'ga jukau ekoete rakue. Ma'era mū sipo 'ga wewirera 'ga jukau ekoete rakue? 'Ga rewirera 'ga, Apeu 'ga, mama'e esagea etee wapo. Jarejuwarete 'ga remifutar imū etee 'ga mama'e apoi. A'ere Kaī 'ga mama'e tywera etee iapoi. A'era mū 'ga wewirera 'ga rerekaoayau ee. A'era mū 'ga 'ga jukau rakue.

¹³ Pēē 'ā jerewirera 'jawe jee. Kūjāmeramū 'ā pēē jerenyra 'jawe 'jau. Jejui 'ga rerowiaaramū pejejemogyau. A'era mū nipo Jejui 'ga rerowiare'ema 'gā oporomutare'emamū pē nee. A'ere kasi pēnea'at aipo 'gā nee pejejemogyau

ne. ¹⁴ Jejui 'ga rerowiaramū 'ã aeporomutaramū ajuee. A'erañu jane namama'eukwaawa rappyaw ipe oo ma'e arñi. Jarewawa jane ikwaapa, “Ywag ipe jane oi Jarejuwarete 'ga pyri” 'ea jane ikwaapa. 'Ga rerowiare'ema 'gã te ajee 'ã mama'eukwaawa rappyaw ipe oo ma'ea futat. Nojejuka esagei 'gã ajuee. Oporomutare'emamū nanẽ 'gã ajuee nñ. A'erañu aipo 'gã awawe'em futat Jarejuwarete 'ga pyri. Muku te 'gã oi 'ga wi. ¹⁵ “Oporojuka ma'e 'gã nooi Jarejuwarete 'ga pyri ywag ipe” 'ea jane sikwaap. A'ere ajuee iporomutare'emamū ae oporojuka ma'e 'jawe Jarejuwarete 'ga upe. A'erañu “ajuee iporomutare'emamū ae awawe'em 'ga pyri” 'ea nanẽ jane ikwaapa nñ. ¹⁶ Jejui Kristu 'ga ako amanñumū janee ikue, jane ree 'Uwarete 'ga poromutara resaukaawamū janee ikue. “A'jea futat 'ga poromutaramū jane ree” 'ea jane 'ã ikwaapa. A'erañu ki jane jareporomutaramū jarejuee 'ga 'jawerimū etee futat. “Je najemanñweri 'gã nee tejemuaëmaw ipe”, pe'je kasi ne. Pëpota'wa ki pejejuee. ¹⁷ Amumeramū nipo jane jaremama'e tywe'emamū. A'erañu ki imama'e ma'erañu pemono amū pejejaupe. Nan ae Jejui 'ga rerowiaaramū mama'e apoi. Mama'ea ajaupe imonoare'emamū sipo ae “Je Jarejuwarete 'ga arowiat”, 'jau? Naani. O'meramū te ae 'i poromū. ¹⁸ A'erañu ki pëë pejeapyakau je'e are. Ajuee iporomutat ma'erañu ae jopoari mama'e apou, mama'e monou ajaupe. Nanuara aporamū janeporomutaramū a'jea futat jarejuee. Mama'ea pejejaupe imonoare'emamū kasi “Jeporomutat je ene ree”, pe'je ekoete pejejaupe ne.

¹⁹ Jarejuee iporomutat ma'eraṁū jane Jarejuwarete 'ga je'eg imū etee futat iapou. 'Ga 'eawer imū etee mama'e apo re "ae 'ga ra'yramū futat ae jemogyi" 'ea jane ikwaapa. A'eraṁū ae 'ga 'eawer imū etee mama'e apou ajemogyau ojenosōue'em 'ga rowase awaw ipe. ²⁰ Jarejuwarete 'ga rerowiar ire nipo pēē mū mama'e tywera apou. A'eraṁū nipo pēē pejepoyje'emamū Jarejuwarete 'ga upe. "Awamū Janeruwarete 'ga niporomutari je ree", 'jau nipo pēē. A'ere 'ga 'ã mama'e kwaapararetea. A'eraṁū 'ga jarejeupe jane 'e kwaapa. A'ea 'ga okwaap agawewi futat. A'etea 'ga niporomutapawi pē nee, mama'e tywera pēē iapo re. ²¹ A'eraṁū jane 'ga jarefutara kwaaw ire jarejenosōue'em jareje'ega 'ga upe. ²² Oje'ega jane enūjamū 'ga mama'e mua janee. Ojeupe jane enūjamū 'ga imua jane upe. Janeremienūiwera mua janee, wemifutar imū etee jane mama'e apo re. ²³ "Perowiar iki jera'yraretea, Jejui Kristu 'ga", 'jau 'ga janee ikue. "Pēporomutar iki pejejuee Kristu 'ga 'eawer imū etee futat", 'jau 'ga janee ikue. ²⁴ Jarejuwarete 'ga je'ega renuparamū jane jarejemujaa 'ga ree. 'Ga nanē akou jane pype futat nū. U'agesagea 'ga imua janee ikue. A'eraṁū 'ga 'Agesagea jane mueapyou jane pyri 'ga reko are.

4

Janeruwarete 'ga 'Agesage

¹ Kunumīmet, kūjāmet 'jau. Pēē 'ã jejekoty'aawa. A'eraṁū je 'jau pē nupe: Perowiat kasi kamēsīete

tekotee 'gā porogytaa ne. Kwaiwete 'ā 'gā jemogyi okwasī'wau oporogytau tesirūmeruu. "Jarejuwarete 'ga 'Agesagea je mut pē mu'jaukaa jee", 'jau futatee nipo 'gā pē nupe. A'ere kasi 'gā porogytaa perowiaraiw ine. 'Gā amū Jarejuwarete 'ga je'ega mome'u teeara. Peenup katu katu ra'ne ki 'gā je'ega. "A'jea futat sipo 'gā Jarejuwarete 'ga je'eg imū 'gā 'i akou", 'jau etee ki pēē pejejaupe.

² "Maranuara sipo Janeruwarete 'ga 'Agesagea wereko?" 'jau nipo pēē pejejeupe. Tamu'e pēē ee 'jau. 'Gā je'ega peenup katu katu. "Jejui 'ga futat Jarejuwarete 'ga remimurera. Ae 'jawe futat 'ā 'ga wa'yra 'ga muri janee rakue. Sā'ā ae 'ara kunumīakyramū ra'ne. A'ere 'ā ae waranupa. Nan tee futat 'ga wa'yra 'ga muri kunumīakyramū janee rakue, 'awa ywy pe rakue" 'jara 'gā tee 'ga 'Agesagea wereko.

³ "Naaeramū rūi nipo Jejui Kristu 'ga ruri. Ināinā'nī te nipo 'ga ruri" 'jara 'gā 'ga 'Agesage rerekware'ema futat. Aipo 'jara 'gā 'ga ree iporomutare'ema 'gā te poromū. "Anure nipo Jejui 'ga ree iporomutare'emarete 'ga ruri" 'ea 'ā pēē enupa. A'ere 'ā 'awamū futat 'ga 'jawewara 'gā amū nuri akou o'meramū janee.

⁴ Kunumīmet, kūjāmet 'jau. Pēē 'ā Jarejuwarete 'ga ra'yra. A'eramū 'ga 'ā U'agesage mua pē nupe, pēnerekwaramū rakue. 'Ga pājēa te 'ā a'jea futat ifuakat, 'au ywy pewara 'gā pājē apyraapa. A'eramū pēē 'ā a'eramū wejue i'me ma'e 'gā porogyta rerowiare'ema. I'me ma'e 'gā 'ā mama'eukwaawa 'wyriara remiayuwa. A'ere pēnerekwara pājēa 'ā mama'eukwaawa 'wyriara pājē apyraawi 'ā a'jea futat.

⁵ Janeruwarete 'ga 'Agesage rerekware'ema 'gā 'awa ywy

pewara etee omome'u ajemogyau. A'eramū Janeruwarete 'ga rerowiare'ema 'gā etee futat 'gā je'ega rerowiaa ajemogyau. ⁶ Jane 'ā Jarejuwarete 'ga remiayuwa futat. A'eramū 'ga kwaapara 'gā wapyakau janeje'eg are. A'ere 'ā 'ga remiayuwe'ema 'gā nuapyakai janeje'eg are. A'eramū jane 'gā kwaapa. Janeje'ega renupara 'gā Jarejuwarete 'ga 'Agesagea wereko. 'Ga 'Agesagea jane mu'jau mama'e a'je are tee. A'eramū 'ga 'Agesage rerekwara 'gā wapyakau janeje'eg are. A'ere i'me ma'e rerowiaara 'gā mama'eukwaawa 'wyriara remiayuwa futat. A'eramū 'gā wapyakawe'em janeje'eg are.

Jarejuwarete 'ga ree iporomutat ma'e

⁷ Kunumīmet, kūjāmet 'jau. Janeruwarete 'ga a'jea futat iporomutat jane ree. A'eramū 'ga oje'jawe futat jane moporomutarukaa jarejuee. Jarejuee iporomutat ma'eramū jane Jarejuwarete 'ga ra'yramū futat. 'Ga kwaapa nanē nū jane. ⁸ Ywawuje etee 'ā Janeruwarete 'ga poromutaramū ae ree pāwē pāwē etee futat. 'Ga futat te 'ā ae ree ipota'wa ma'ea ako. A'eramū ajuee iporomutare'ema 'gā 'ga kwaape'ema futat. ⁹ Wa'yrarete 'ga ako 'ga imua jane katu'okawamū ikue. Majepet tee agawewi 'ga ra'yramū 'ga. A'etea ako 'ga 'ga amut wemiarame'ema 'jawe ikue. Jane ree jemuaẽmaw ipe te 'ga wa'yra 'ga murukari ijukaukaa 'au ywy pe janee, jane katu'okawamū. Ma'eramū 'ā jane a'jea futat Jejui 'ga rerowiaaramū nipo 'ā jane jemogyi jareku'iramū. Nakwaparimū rūi futat nipo 'ā jane jarewau jarejemogyau jareku'iramū 'ga pyri.

A'eramū 'ã jane ““Ga 'ã iporomutat jane ree” 'e kwaawi. ¹⁰ Najane ra'ne rūi te 'ã Jarejuwarete 'ga ree janeporomutat rakue. 'Ga ra'ne tāmējē futat te 'ã iporomutat jane ree rakue. A'eramū ako 'ga wa'yra 'ga muri janetywera jane wi imoiawamū ikue. A'e are jane 'ã Janeruwarete 'ga iporomutat jane ree 'e kwaapa. Jarejeapyoramū 'ã jarejemogya jarejee 'ga poromutar are.

¹¹ Janeruwarete 'ga iporomutat jane ree. A'eramū ki jane nanē jareporomutaramū jarejemogya jarejuee. ¹² Nitywi futari ae mū Jarejuwarete 'ga resakaramū. A'ere jarejuee janeporomutaramū Janeruwarete 'ga rekoi futari jane pyri. Ma'eramū 'ã jane poromutaramū a'jea futat 'ga ree.

¹³ Janeruwarete 'ga 'ã U'agesage mua imogeū Jane pype. A'eramū 'ã 'ga 'awamū ajemogyau Jane pyri. Jane nanē jarejemujaa 'ga ree. Aipoa Jane sikwaap. ¹⁴ Orojemiesagera ete ore imome'wau: “Janeruwarete 'ga ako wa'yrarete 'ga amut 'awa ywy pewaramū ae katu'okawamū ikue” 'ea ore imome'wau. Ore 'ã 'ga ra'yra 'ga Jejui 'ga resakarera futat. Ma'eramū 'ã ore imome'ui pē nupe. ¹⁵ “Jejui 'ga Janeruwarete 'ga ra'yra 'ga futat” 'jara 'gā pyri etee Janeruwarete 'ga rekoi. Aipo 'jara 'gā 'ga jekoty'aawa futat. ¹⁶ “Janeruwarete 'ga iporomutat jane ree” 'ea nanē 'ã jane ikwaapa erowiaa 'jau 'ã jane. A'jea futat aipo 'ea.

Janeruwarete 'ga iporomutat ae ree. A'eramū Jane jarejuee iporomutat ma'eramū jarejemujaa 'ga ree. Jane pyri futat 'ã 'ga rekoi. ¹⁷ 'Ga ree ojemogypyk ma'eramū Jane jareporomutaramū

'ga ree. Jareporomutaramū jarejuee nanē nū. A'era'mū jane wowase 'ga jaremajatykaaw ipe jarejenosōue'em jarejatykau 'ga upe. Jejui 'ga rek-wawera 'jawerimū jareko re jane nikyjei futari 'ga pyri jareo awi. ¹⁸ Janeporomutat jane 'ga ree. A'era'mū jane jarekyjawe'em futat 'ga wi. Wea'are'emamū ae wereko tywer are. Naerereko tywera'uweri 'ga ojee iporomutat ma'era'mū. 'Ga je'ega rerowiare'ema 'gā tee a'jea futat okyje aje-mogyau 'ga wi.

¹⁹ Janeruwarete 'ga ra'nē futat oporomutaramū jane ree rakue. A'era'mū jane 'awamū jarejem-ogyau 'ga ree iporomutat ma'era'mū. Jarejuee nanē jareporomutaramū nū. ²⁰ 'Ga amū nipo 'jau "Jeporomutat je Jarejuwarete 'ga ree", 'jau nipo 'ga. A'ere nipo 'ga aipo 'e reewi niperomutari Jejui 'ga rerowiaara 'gā amū nee. Maran sipo 'ga a'era'mū Jejui 'ga rerowiaara 'gā nee oporo-mutare'em ire "Jarejuwarete 'ga ree jeporomu-taramū", 'jau akou. Wesak agawewi te 'ā 'ga Jejui 'ga rerowiaara 'gā. A'etea oporomutare'emamū 'gā nee. Nuesagi futari 'ga Jarejuwarete 'ga. A'jea sipo aipo 'ga Jarejuwarete 'ga ree iporomutat ma'ea? Naani. ²¹ Ymā te Jejui Kristu 'ga 'i ikue: "Jarejuwarete 'ga ree iporomutat ma'era'mū ki pēporomutat pejejuee", 'jau 'ga janee ikue.

5

Mama'e tywera apo awi opoit ma'e

¹ "Jejui 'ga Janeruwarete 'ga remimurera fu-tat" 'e rerowiaara 'gā juejue Janeruwarete 'ga ra'yra. Jarejuwarete 'ga ree iporomutat ma'e

'gā nanē oporomutaramū 'ga ra'yramū ajuee nū.
² A'jea futat jareporomutaramū Jarejuwarete 'ga
 ree, 'ga remimu'efer imū etee futat jane mama'e
 apou jarejemogyau. A'eramū te ae "a'jea futat
 jeporomutaramū 'ga ra'yra 'gā nee" 'e kwaawi
 nanē nū. ³⁻⁴ Jarejuwarete 'ga ree jareporomu-
 taramū jane 'ga je'ega renupa katu katu. 'Ga
 je'ega renuw ire jane jarejemogyau 'ga ra'yramū
 futat. Opājēa 'ga imua janee. A'eramū 'ga je'ega
 renuwa waye'emamū janee. Werowiaaramū Je-
 jui 'ga jane mamuakaa mama'e tywera apo awi.
⁵ Maranuaramū sipo ae poiri mama'e tywera apo
 awi? Jejui 'ga rerowiaara 'gā etee te. "Jejui 'ga a'jea
 futat Jarejuwarete 'ga ra'yraretea" 'jara 'gā etee te
 nuapoi mama'e tywera.

Jejui 'ga Janeruwarete 'ga ra'yraretea

⁶ Jejui Kristu 'ga ako ojepymūukaaw ipe
 ojesaukaa katu katu janee ikue. Pykau 'jawe
 futat Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'ua ojypa
 'ga ree ikue. A'e are 'ga ojekwaawukaa katu
 janee. "Janeruwarete 'ga ra'yra futat 'ga ra'e" 'e
 kwaawukaa katu janee ikue. A'ere jane na'ga
 pymūawer are etee rūi 'ga kwaawi. 'Ypeywar are
 'ga omu'amaw ipe owy reko'wokawer are nanē
 futat 'ga jekwaawukari janee. Janeruwarete
 'ga 'Agesagea Jejui 'ga kwaawukaa janee.
 A'jea futat aipoa. Ni'mei futari 'ga 'Agesagea.
⁷ Aipo resakawera Jejui 'ga kwaawukaa janee.
⁸ Janeruwarete 'ga 'Agesagea Jejui 'ga pymī are
 'ga kwaawukaa janee. 'Ga ry reko'wokawer
 are nanē nū. Mīmera mama'e resakawer are
 jane "Jejui 'ga Janeruwarete 'ga ra'yraretea

futat” 'e kwaapa 'agamū. ⁹ Jarejo'eawera 'ã jane erowiaa jepi. A'ere Janeruwarete 'ga 'ea ae mū 'eawera apyraawi. Jejui 'ga upe 'ga 'jau: “Koromū jera'yrarete 'ga”, 'jau 'ga Jejui 'ga mome'wau ore. U'eawer imū etee 'ga wa'yra 'ga rerowiarukaa janee. ¹⁰ Jarejuwarete 'ga ra'yra 'ga rerowiaramū ae 'jau ojeupe. “A'jea futat Janeruwarete 'ga 'i”, 'jau ae akou ojeupe. A'ere Janeruwarete 'ga rerowiare'ema 'gā 'i “o'meramū te 'ga 'i”, 'jau etee 'gā 'ga upe, 'ga je'ega rerowiare'emamū. Nuerowiari futari 'gā 'ga ra'yra 'ga mome'ua. “Koromū futat jera'yrarete 'ga” 'ea 'gā nuerowiari ajemogyau. ¹¹ “Jera'yrarete 'ga amanū pē katu'okawamū. A'eramū 'ga werowiaaramū pē moyau namutat oje'jawe. A'eramū nipo pēē pejemanū re pejejua 'au pejejemogyau ore pyri jera'yra 'ga rerowiaaramū pēē nakwaparimū warāu rūi futat”, 'jau Janeruwarete 'ga janee rakue. ¹² 'Ga ra'yra 'ga rerowiaara 'gā ajemogyau namutat 'ga 'jawe. Amanū re awau ajemogyau Jarejuwarete 'ga pyri nakwaparimū warāu rūi futat. A'ere 'ga ra'yra 'ga rerowiare'ema 'gā nooa'uweri 'ga pyri amanū re. Muku te 'gā oi 'ga wi.

Jejui 'ga ree ki pejemogypyk

¹³ Jejui 'ga ree pejemogypyk pejejemogyau. A'eramū je ka'arana kwasiaa pē nupe, pē mu'jau Jarejuwarete 'ga pyri jarejemogy are. ¹⁴ “Ojeupe mama'ea jane enūjamū 'ga apyakai janeje'eg are, wemifutara mama'ea ojeupe jane enūjamū” 'ea 'ã jane ikwaapa. A'eramū jane 'ga remifutar imū mama'e renūi awi jarekyjawe'em fu-

tat. ¹⁵ “Janeje'ega renuw ire 'ga janeremienūiwera mama'e mua janee” 'ea jane ikwaapa futat.

¹⁶ Jejui 'ga rerowiaara 'ga amū nipo mama'e tywera apou akou. A'ea nipo pēē esaka. A'ere aipoa namama'eukwaawa rapyaw ipe ae monoukara rūi nipo aipo 'ga remiafotera mama'e tywera. A'eramū pēē pejeje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe, aipo mama'e tywera apoarera 'ga ree. A'eramū Janeruwarete 'ga 'ga tywera moia 'ga wi 'ga momyauu nū. A'ere mama'e tywera mū mama'eukwaawa rapyaw ipe ae monoawa futat. Aipoa mama'e tywera apoara 'ga ree te kasi ajee peporogyta Jarejuwarete 'ga upe ne, a'e je pē nupe. ¹⁷ Mama'e tywera juejue iapoa nia'wyri Janeruwarete 'ga upe. A'ere 'ga ajepaja mama'e tywera moiri jane wi ojeupe jane je'egamū.

¹⁸ Jarejuwarete 'ga ra'yramū jane mama'e tywera niapoi futari jarejemogyau au'jeteramū. Janeruwarete 'ga ra'yrate 'ga te 'ã jane a'gu mama'eukwaawa 'wyriar awi. A'eramū jane pojekawarūme'em Jejui 'ga wi. ¹⁹ Jarejuwarete 'ga rerowiaaramū jane 'ga remiayuwa futat. A'ere Janeruwarete 'ga rerowiare'ema 'gā mama'eukwaawa 'wyriara remiayuwamū futat 'gā jemogyi najuejue etee. ²⁰ Janeruwarete 'ga ra'yra 'ga, Jejui 'ga 'ã, 'ua 'awa ywy pe 'Uwarete 'ga kwaawukaa janee. 'Ga Ruwarete 'ga Maireteetea futat. A'eramū 'ã jane 'awamū jarejemujaa 'ga ree. 'Ga ra'yra 'ga, Jejui Kristu 'ga ree nanē jane jarejemujaa nū. Janeruwarete 'ga 'ã a'jea futat ae mogyararetea. A'eramū "je rerowiaara 'gā amanū

re 'ua je pyri ajemogyau nakwaparimū warāu rūi futat”, 'jau 'ã 'ga rakue. A'jea futat aipo 'ga 'ea.

21 A'eramū je 'jau pē nupe: “Pēnoryp kasi maira'me a'agaw are ne. Jarejuwarete 'ga te ki pemuoryp, 'ga ra'yra 'ga reewe”, 'jau je pē nupe.

Kweramū etee jeremimome'ua.

**Janeruwarete 'Ga Je'eg
New Testament in Kayabí (BR:kyz:Kayabí)**

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kayabí

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kayabí

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
4079b71d-584e-51a5-ad2a-7eb18ed8c7d4